

INHOUD

VOORWERK	<i>blz.</i>
Woord vooraf.....	12
Gemeentebestuur per 1 januari 1991.....	14
Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam en de Beneden-Maas	14
Historisch Genootschap 'Roterodamum'	14
Historisch Genootschap 'De Maze'	15
Stichting 'Ons Rotterdam'.....	15
Nederlandse Genealogische Vereniging afdeling Rotterdam e.o.....	15
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie 'Ons Voorgeslacht'	15
Coördinatiecommissie van advies inzake archeologisch onderzoek binnen het ressort Rotterdam.....	15
Stichting Industrieel Erfgoed Rijnmond	16
Inlichtingen over enkele openbare verzamelingen	16
Dagelijkse Kroniek 1990	19
Tentoonstellingen te Rotterdam in 1990	93
Over Rotterdam en Rotterdammers, publicaties uit het jaar 1990.....	98
Rotterdamers en oud-Rotterdamers die in 1990 zijn overleden.....	117
Historisch Genootschap 'Roterodamum', overzicht van de werkzaamheden in 1990	123

MENGELWERK

Tjerk Elsinga (1903-1990), door J.L. de Jonge en G.J. van de Waal ...	129
'Maup Frenk, onderwijzer' (1914-1990), door Loek Elfferich.....	135
Jan Grandia (1913-1990), door F.A. Diepenhorst	141
Dokter D. Hausdorff (1901-1990), door A.M. van der Woel	147
Dr. J.H. Lamberts (1911-1990), door drs. J. Reehorst.....	158
Ir. G. Plantema (1914-1990), door drs. L.A. de Klerk	163
Hugo Stout (1908-1990), door mr. L.J. Pieters	169
Wim Vijg (1923-1990), door Frank Vijg.....	177
Wikken en wegen voor handel en fiscus, de Rotterdamse waag (1340-1882), door drs. R.H. Krans.....	181
Grepen uit de geschiedenis van het Erasmiaans Gymnasium 1328-1978, een aanvulling, door drs. N. van der Blom.....	211
Koorkapellen in de vroeg-moderne tijd in het bijzonder te Rotterdam, door H. de Kler	213
Petrus Carpenterius (1555?-1620), door drs. N. van der Blom.....	218
Gouden snuifjes, gedreven zilver ofwel cadeautjes van het staatsbewind, door mr. A.S. Nolst Trenité	259
De planningsgeschiedenis van het Rotterdamse 'Waterproject', door Frank Altenburg	279
Een erfenis van Pincoffs, de familie Enthoven en hun actions de jouissance van de N.V. Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij, door drs. Cora Boele	310

	<i>blz.</i>
R. Mees & Zoonen en de Pincoffscrisis in 1879, door mr. Ph.A.J. Mees	323
Bank aan de Blaak uit het kassiers-keurslijf gebroken, schets van dr. G.H. Hintzen (1851-1932), door Peter Hintzen.....	331
Koningin Emma en Rotterdam, door A.M. van der Woel	342
Het dier en zijn tralie, de economische problemen van de Rotterdamsche Diergaarde tussen 1914 en 1940, door Johan Lammers	379
Overpeinzingen naar aanleiding van een 'geweldige brand', door P.N. Kalkman	397
Willem de Vreese, een Vlaming in de Maasstad, door drs. Jos A.A.M. Biemans	407
'In Verhoor!', de Maasbode onder vuur van de Sicherheitspolizei, door drs. H. Vermeulen	429
Rotterdam en Rotterdammers op Nederlandse postzegels, door H.J.L. Hofmeester	448
Het gemakkelijkste en voordeelighste?, een aanvulling, door drs. H.W. Blom.....	463
Tobago, Koerland en Rotterdam, een aanvulling, door dr. J. van Herwaarden	463

BLADVULLINGEN

Inbraak bij een tovenaars.....	210
Door de mist in Goeree	321
Ongeluk op het ijs.....	396
Ongeoorloofde dingen	427

1. Interieur van de Sint Laurenskerk met één van de voorreformato- rische orgels, gezien vanuit het noordtransept	2
2. Nieuwjaarsconcert in de Doelen; 1 januari (RV)	21
3. Opening van de faculteit Educatieve Opleidingen van de Hoge- school Rotterdam e.o. aan de Wijnhaven; 19 januari (dJ/vE).....	21
4. Door de zware storm vernielde tribune van het Sparta-stadion in Spangen; 25 januari (RN)	23
5. Opening van het Film Festival Rotterdam in het Luxor Theater; 25 januari (EW).....	23
6. Stakende bouwvakkers in de bouwkeet van Nationale-Nederlanden aan het Weena; 14 februari (HVV/TvR).....	27
7. De Chileense mevrouw M. Paz Palacios ontvangt als 100.000ste bezoeker van de tentoonstelling 'Kees van Dongen' in museum Boymans-van Beuningen een museumjaarkaart en bloemen uit handen van adjunct-directeur dr. J.R. ter Molen; 14 februari (MJ)	27
8. Bewoners van Heijplaat protesteren voor het Stadhuis tegen het plan om de wijk te slopen; 15 februari (CV)	28
9. Aan de Gordelweg, tegenover het Sophia Kinderziekenhuis, wordt een landingsplaats voor helicopters in gebruik genomen; 16 fe- bruari (HVV/TvR)	28
10. Begin van de bouw van het paviljoen Van Beuningen-de Vriese achter museum Boymans-van Beuningen; 19 februari (CV/JdP)....	30
11. Demonstrerende boeren passeren met tractoren het Zuidplein; 20 februari (CV/JdP).....	30
12. Het slaan van de eerste paal voor het familiehuis van de Dr. Da- niël den Hoed Kliniek; 14 maart (RN)	33
13. Begin van de bouw van het distributiecentrum van Mitsui Soko BV aan de Innsbruckweg; 30 maart (CV/JdH)	36
14. Tentoonstellingen 'De wereld van Anne Frank' en 'Jeugd in Rot- terdam in oorlogstijd' in de Sint Laurenskerk; 3 april (CV/PR)....	36
15. Uitreiking van de Rotterdamse Ondernemersprijs 1990 aan de di- recteur van Breur's IJzerhandel BV; 6 april (RD).....	38
16. Drs. J.C. ten Cate, voorzitter van de Rotterdamse Bankiersvereni- ging, verkoopt de eerste exemplaren van de 'porter' aan burge- meester dr. A. Peper, minister W. Kok en acteur Luc Lutz; 9 april (RD).....	38
17. De winnaar van de Rotterdam Marathon, Hiromi Taniguchi uit Japan, op de Willemsbrug; 22 april (CV)	40
18. Rotterdam International Boat Race op de Nieuwe Maas; 28 april (dH/RC)	45
19. Koninginnedag, optreden van een popgroep op het Eendrachts- plein; 30 april (CV/JdH)	46
20. Opening van de tweede Van Brienoordbrug; 1 mei (HVV/NvdH).....	46
21. Afscheidsreceptie van wethouder drs. R. den Dunnen; 3 mei (HVV/TvR)	48
22. Plechtigheid ter herdenking van de strijd om Rotterdam in mei 1940; 10 mei (HVV/TvR)	48
23. Onthulling van het monument voor de burgerslachtoffers van de	

Tweede Wereldoorlog 'Steen van de miljoenen tranen'; 12 mei (NA/RB).....	51
24. H.M. koningin Beatrix en Z.K.H. prins Claus na afloop van het herdenkingsconcert in de Doelen in gesprek met Bernard Haitink; 14 mei (A.F.M.)	51
25. Herdenkingsplechtigheid in de Sint Laurenskerk, overzicht van de kerk; 14 mei	52
26. Herdenkingsplechtigheid in de Sint Laurenskerk, v.l.n.r.: wethouder ir. P.O. Vermeulen, minister-president drs. R.F.M. Lubbers, burgemeester dr. A. Peper en W. Baggerman; 14 mei	52
27. Ondertekening van de Rotterdam Proclamatie in het Stadhuis, burgemeester dr. A. Peper overhandigt de vertegenwoordiger van Amerika een geschenk; 15 mei (CV/JdH)	55
28. Bezoek van de Finse president M.H. Koivisto en zijn echtgenote aan Rotterdam; 17 mei (HVV/NvdH)	55
29. Speurtocht 'Op zoek naar de verborgen schat', burgemeester Peper met leerlingen van de Mariaschool; 7 juni (FE)	58
30. Manifestatie Jeugdbeleid in de Doelen; 21 juni (HVV/NvdH).....	61
31. Dag van de Architectuur, publiek op het dak van het Witte Huis; 1 juli (RN/CK).....	61
32. Onthulling van het 'Muurtje van Moulijn' in de Bloklandstraat; 5 juli (RD/GdH)	62
33. Een groep genodigden bij de door de Griekse ambassadeur onthulde 'Dorische Zuil' op het Beneluxplein; 10 juli (HVV/TvR).....	62
34. Minister mevrouw drs. C.I. Dales in gesprek met de burgemeesters van Utrecht en Haarlem na de ondertekening van overeenkomsten betreffende de sociale vernieuwing; 14 juli (dJ/vE)	65
35. Zeilrace Holland-Norway 1990, deelnemende schepen op de Nieuwe Maas; 14 juli (dJ/vE).....	65
36. De winnaar van het Oranjeboom Straatfestival, de Engelse straatartiest Rob Florence, neemt de 'Gouden Kei' in ontvangst; 18 augustus.....	67
37. Rotterdam Pittsburgh Regatta, Florida Waterski Show op de Nieuwe Maas; 26 augustus (AW)	67
38. Opening van het congres 'Pacem in Maribus' in de Doelen, links van de koningin de directeur van het International Ocean Institute, mevr. E. Mann-Borgese; 27 augustus (HV).....	69
39. Bewoners van Heijplaat vieren het besluit van Burgemeester en Wethouders om de wijk niet te slopen; 28 augustus (RN/CK).....	69
40. Vlootshow ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het Koninklijk Nederlands Watersport Verbond in aanwezigheid van H.K.H. prinses Margriet; 31 augustus (RN)	70
41. Opening van de buscorridor bij de Van Brienoordbrug; 7 september (HvV).....	70
42. Heropening van de gerenoveerde Veerhaven; 8 september (dJ/vE). ..	73
43. Bezoek van koning Carl Gustav en koningin Sylvia van Zweden aan Rotterdam; 9 september (dJ/vE)	73
44. Minister mevrouw drs. H. d'Ancona opent de museumwoning 'De Kiefhoek' aan het Hendrik Idoplein; 17 september (HVV/NvdH)..	74

45. Door het weghalen van een grote pleister opent wethouder J.W. van der Schalk het informatiecentrum 'Gezondheidswijzer' aan de Schiedamsedijk; 10 oktober (RN)	74
46. Manifestatie 'Rotterdam zingt' in het Beursgebouw; 3 november (AW)	80
47. De onschadelijk gemaakte 'Hillebom' (een vliegtuigbom uit de Tweede Wereldoorlog) wordt uit de kuil gehesen; 5 november (HVV/NvdH)	82
48. De winnaars van de prijs voor het stadsvernieuwingsproject 'Zuidelijke Tuinsteden'; 7 november (CV/JdH)	82
49. In de Koningshaven ligt een element van de Spoortunnel Rotterdam gereed om te worden afgezonken; 28 november (RN/CK)	85
50. Afscheidsreceptie van gemeentesecretaris mr. J.G. Bannink; 29 november (FE)	85
51. In het politiebureau Boezembocht wordt een nieuwe meldkamer in gebruik gesteld; 3 december (HVV)	87
52. Defilé ter gelegenheid van het 325-jarig bestaan van het Korps Mariniers; 15 december (NFP)	87
53. Uitreiking van de Rotterdam Promotieprijs 1989 aan het Historisch Genootschap Roterodamum; 14 december 1990. Foto Peter de Kievith	124
54. Portret Tjerk Elsinga	130
55. Portret Maup Frenk. Foto Cor Vos, 1979	134
56. Portret Jan Grandia	140
57. Portret D. Hausdorff. Foto Lex de Herder	146
58. Het echtpaar Ruigrok-van der Burg met familieleden en door hen in de oorlog opgenomen onderduikers. Foto oktober 1957, beschikbaar gesteld door het Gemeentearchief Vlaardingen	151
59. Portret dr. J.H. Lamberts	161
60. Portret ir. G. Plantema. Foto Ben Blumers	162
61. Tekening van het Gina-profiel	165
62. Portret Hugo Stout	170
63. Portret Wim Vijg	176
64. Metalen gewicht van 25 pond, vermoedelijk gebruikt in de boterwaag (1661)	182
65. Grote Waag en stadhuis op de Kaasmarkt. Potloodtekening E. Maaskamp (1790). GAR, THA, RI 1068	191
66. Bijdrage van Carpentier in het Album Amicorum van Daniel van Vlierden	233
67. Titelpagina en slotpagina van de Xenia	241
68. Titelpagina van Ramus ²	245
69. Titelpagina van Aldi Manutii Phrases	245
70. Gouden snuifdoos, geschonken aan Pieter Havelaar	260
71. Portret Jan Havelaar Jr.	265
72. Portret Pieter Havelaar	266
73. Portret I.J.A. Gogel	269
74. Keuze uit het aan Gogel geschonken zilveren tafelservies	275
75. 'Project voor Doorspuijing van de Grachten in de binnenStad te Rotterdam', 1838	285

76. Vereenvoudigde weergave van de eerste versie van het 'Waterproject', 1841	291
77. 'Situatie-kaart', behorend bij de tweede versie van het 'Waterproject', 1854	299
78. Zuidelijk gedeelte van de Westersingel, 1957	303
79. Schilderij van de familie Enthoven door David J. Bles, 1855.....	311
80. Advertentie waarin de oprichting van de Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij wordt bekendgemaakt, NRC 31-10-1863	313
81. Spotprent betreffende de vlucht van Lodewijk Pincoffs, 1879.....	322
82. Pand van R. Mees & Zoonen aan de Zuidblaak, ca. 1890.....	326
83. Portret van dr. G.H. Hintzen.....	330
84. De hal van de bank van R. Mees & Zoonen, ca. 1935.....	337
85. Voorplaat van 'Abraham Prikkie's op- en aanmerkingen', 31-5-1891	351
86. Plaatsing van de gedenksteen aan de Wilhelminakade door de 10-jarige koningin Wilhelmina op 30 mei 1891.....	359
87. Boottocht van koningin Wilhelmina en koningin-moeder Emma op 25 september 1899	363
88. Bezoek van koningin-moeder Emma aan de Nenijs to op 17 juli 1928	365
89. Hoofdingang van de Rotterdamsche Diergaarde aan de Kruisstraat	381
90. Kamelenverblijf in de Rotterdamsche Diergaarde.....	387
91. Brand in de tabaksfabriek van B. van der Tak & Co. in het Zwaanshals, 1915	398
92. Portret van dr. W.L. de Vreese	408
93. Aanbieding van een portret van dr. W.L. de Vreese bij zijn afscheid van de Gemeentebibliotheek in 1934	421
94. Het gebouw van de Maasbode aan de Groote Markt. Tekening Raoul Hermans, 1940	428
95. Affiche 'De Maasbode weer onder eigen dak' van Jos van Woerkom, december 1940. GAR, II-204.....	443

Foto's bij de Dagelijkse Kroniek 1990 van:

Rob Bogaerts (RB), Rob Cornelder (RC), Roel Dijkstra (RD), Fons Evers (FE), Foton den Haan (dH), Jacq. de Haas (JdH), Gerrit de Heus (GdH), Niels van der Hoeven (NvdH), Menno Janssen (MJ), De Jong & Van Es (dJ/vE), Cees Kuiper (CK), Nationaal Foto Persbureau (NFP), Nieuw Anefo (NA), John de Pater (JdP), Pim Ras (PR), Rotterdams Nieuwsblad (RN), Tieleman van Rijnberk (TvR), Henk van Veen (HvV), Rob Verhorst (RV), Harry Verkuylen (HV), Cor Vos (CV), Het Vrije Volk (HVV), Arie Wapenaar (AW), Erno Wientjes (EW).